

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egyszévre: 8 K, félszévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

Gazdakörök szervezéséről.

Pár éve még csak annak, hogy mezőgazdaságunk munkás viszonyai óriási mértékben megváltoztak. Az a régi patriarchális viszony, mely a munkaadó és a munkás között szoros — szinte családi kapcsolatot képezett közös érdekekért, teljesen meglazult, mert ma e két egyre-másra utalt elem, mint ellenség áll egymással szemben, szeretet és bizalom nélkül. — Egyik a másikban látja érdekeinek megrontóját, ellenségét, nem közös barátot látnak egymásban és szeretet helyett gyűlölet és bizalom helyett bizalmatlanság fakad a munkás és munkaadó között.

Nem csoda tehát, ha a munkaadót a cseléd felfogadása, a cselédet pedig elszegődése alkalmával kínos láz gyötéri, mely jelenségekről az ez idei évforduló tanulságos variációkban szolgáltatott bőséges tapasztalatokat.

Pedig kézzelfogható, hogy ennek a természetellenes állapotnak érzékeny kárját vallja mind a két harcoló fél és kárát vallják közviszonyaink mert közgazdaságunk rovására vannak.

A munkások nagy hátrányára szol-

gál majdan gazdasági viszonyaink teljes átváltozása főleg a több munkacserőt igénylő belterjes gazdálkodás redukálása által, a nyert munkacserő viszont kényszerült ebből kifolyólag még nagyobb mértékben kenyerét idegenben megkeresni, és nagyobb arányban kivándorolni.

Nyilvánvaló tehát már ezekből is, hogy nagyon rossz úton járunk és ezért ha lehet közös erővel, ha így nem lehet, úgy nélkülök módot kell találni ezen szerencsétlen viszonyok megváltoztatására és szanálására; módot kell találni társadalmi úton és jogvédelmet kell keresni a törvényhozás útján. Mert nem tagadható, hogy a magyar föld, a mi saját birtokunk, közvagyonot képez közgazdasági tekintetben, — hisz táplál mindannyiunkat, a jólétet az szerzi meg mindannyiunknak és így ezen kérdéshez soknak van szava, csak munkásaink nem tekintik annak, hanem fejős tehénnek, melyet ha lehet kiszipolyozni kell az utolsó cseppig, ha belepusztul is a szegény pára! Pedig ottan tartunk már, hogy a gazda a kiszipolyozást már alig bírja el, összeroskad előbb-utóbb, ha időben meg nem térünk.

Az a kérdés csupán: hogyan és mi-

lyen eszközökkel érünk célt, és melyik módszer árt legkevésbé a legnagyobb veszélynek kitett közgazdasági érdekeknek. Kétségtelen, hogy ebben az áldatlan kenyérharcban, a munkaadók, tehát a földbirtokosok helyzete a legnehezebb, mert a birtokviszonyok óriási különbözősége az egyes szervezést szinte lehetetlenné teszi és ez valószínű oka annak, hogy míg a munkások, a kenyérvadászok szervezése szinte kifogástalanul működik, a munkaadók annak egészen kezdetén állanak még helyes irányelvek és lelkes vezetők nélkül.

Tagadhatlan, hogy a vármegyei gazdasági egyesület a legnagyobb jóindulattal van érvelve a gazdak nehézségével, sőt mondhatni válságos sorsának könnyítése érdekében: látjuk, hogy kizárólag ezen kérdés helyes megoldásáért az elmúlt évben számos értekezlet és gyűlési tartott a vármegyei nagy és kis gazdak tevénásával és bár ezer a ténen a legnemesebb intenció vezet a gazdavezérek egyes lelkes apostolait, főleg pedig az egyesület fáradságtalan vezetőit: kézzelfogható eredményt a gazdak helyes szervezése terein nem észlelünk sehol. Hogy ennek különösen mi az oka: az elmon-

TÁRCA.

Ünnepi versezetek.

Írta: Bátsi Balla Jenő.

A magyar nép régente nem olyan volt mint például amilyen ma lenne, egyhangú; még inkább, . . . teljesen a formáját veszített; de élet volt abban, tűz, szilaj vér, mely bár az erős, tiszta, tréfás jellemben csúcsosodott ki; azért mégis kedvelte a mókát, tréfát.

Csak úgy tudta teljesnek és érdemesnek nemzeti létezését hajdanta a magyar, ha követte ősei szokását.

Az ősök szokásai a magyarnál mind addig míg a nemzet Szent István alatt a keresztény hitre át nem tért, megfelelőleg a nemzeti vallásnak pogány volt.

A keresztény hitre való áttéréssel aztán szelidebbekké lettek ezek a nemzeti szokások is. Az idők folyamán át a nemzet, eme őseiről öröklött „nemzeti” szokása, átváltozott „népszokás”-sá és a faj mindenkor kedélyes lévén, lassan-lassan az egyes jelentősebb alkalmak idejére megalakította a maga népszokásait.

Ezuttal mellőzöm a népszokások körülményes leírását és csakis ama versezeteket akarom ismertetni; melyek ma is forgalomba vannak az országban itt-ott, szájról-szájra örököelve apáról-fiúra szállanak és egyes alkalmakkor újra, meg újra elmondatnak.

Mikor a házasulandó legény háztűznézőbe

elmegy a már előre kiválasztott leány családjához a kéréssel, hát a kérő, a férjhez menendő leányhoz, mikor is ez ünnepelő öltözetben a szobába lép, így szól:

— Most gondold meg szógám elejét utoljára,
Hogy mivel kötőd be két szemed világot;
Mert nem kölcsön kenyér, hogy visszaadhatnánk,
Sem nem tiszta buza, hogy learathatnánk. —

Ha aztán a leánynak megtetszett a legény és viszont a legény szerelemre gyuladt a leány iránt; hát a kérő elmegy újra a legénnyel a leányosházhoz, hogy a leányt, immár ünnepélyesen is megkérje eképen:

— Becsületre méltó jeles gyülekezett,
Férfi s asszonyrendből álló felekezett.
Kiket a szeretet összekötelezett:
Halljon szót, valaki ez helyre érkezett!

Ádámot az isten mikor teremtette,
A szent házasságot akkor megszerzette;
Egy oldalá csontját Ádámnak kivette,
Melyből Éva asszonyt mellé készítette.

E bölcs rendelése az egek urának,
Tetszett Ádám atyának sok maradékának.
Mind patriárkáknak, evangyelistáknak
Páratlan életet kevesen tartának.

Ez ifjú legény is magába feltette,
Isten rendelését, hogy szentül követte;
De kit honnan vegyen, a nagy istent kérte,
Melyért szent anygala ide vezérelte.

E páratlan legény magában feltette,
Hogy a kigyelmelek leányát megnézzé.
És azt jó emberek által megkértesse,
Melyért ő felségét örökké dicsérje.

Most azért instáljuk, a mi kérésünkre
Elébbünk állatni ne legyen terhükre
Hogy egymást megnézzé ezen két ifiúság
Igy lesz aztán köztük a tisztes házasság.

A lakodalom előtti héten, mielőtt a vőfély elindulna a falu járni, a vendégeket meginstálni, a menyasszonytól virágot kap, pántlikát a kalapja mellé, botjára, szép selyem kendőt és mind ezt a vőfély ezzel a versezettel köszöni meg:

— En követje vagyok e ház gazdájának,
Kelmek házában felnőtt virágszálnak;
Látom mely szívesen nyitja fel ládáját,
Hogy így ne felejtse pálcám gyászosságát.

Köszönettel veszem ez ajándékokat,
Mellyel felruháztát az én dolmányomat.
Kívánok éret e ezüst anyyi jókat,
Holtad után pedig örök nyugodalmat.

Szavait végezve a vőfély elindul a násznép összehívására és be-be térve erre, arra a postára, a következő immár prózai szavakkal hívja meg a vendégeket a lagziba:

— Alázatosan engedelmet kérek bátor bejövetelemért és egy kevés megvaló megállásomért! Én általam tiszteli N. N. uram és N. N. asszonyom N. N. uramat és N. N.-né asszonyomat, hogy az ő szárnyuk alatt felnevelkedett magzatjaink tisztességtételére szerdán d. e. órára, egy tányér ételre és egy pohár borra és egy kevés ideig tartó mulatságra szívesen látják kigyelmeleket érdemes házuk népével.

A lakodalom előtti nap délutánján a vőfély egy néhány kocsival elmegy a menyasszony ágyáért. A ház elé érve és betérve a portára ily szókkal köszönti a szülőket:

— Jól tudják lehetetek, mi szívünk szándéka;
A mi vőlegényün; nekem így számlálta;
Hogy vagyon itt néki egy kedves mátkája,
A kinek is vagyca szép felvetett ágya.

dottakból nyilvánvaló. Nyilvánvaló különösen a gazdaviszonyok különbözősége és így a munkásérdekek különbözősége is, — másrészt pedig az, hogy a munkáskérdések nehézségei nem minden gazdát egyformán sújtanak.

De ezek alárendelt érdekek, melyeknek a gazdák tömörülését nem lenne szabad megakasztani, mert mindannyit lelkesíteni kellene annak a jelzőnek: „Viribus unitis“.

Igen is, tisztelt gazdatársak, egyesült erővel kell összefognunk egynek mindannyiért és mindannyinak egyért, hogy e válságos nehéz helyzetben céltudatos fellépésünk bizalommal egy szebb és jobb jövő iránt biztató reményt csepegtessenek csüggedő lelkünkbe.

A támadás ellen védekezni kell és csatát vesztett katona az, aki a támadások ellen védekezni nem tud, öngyilkosságot követ el pedig az, aki védekezni nem akar.

A védekezés maga még nem támadás csak egy egységes erőmű létesítése az, amelyen át, a támadás hatása nem veszélyes.

Feltétlenül szükséges tehát első sorban a községenként való szervezkedés és a gazdaköröknek községenként való megalakítása.

A szervezkedésnek tehát kijegecsedni kell első sorban a községekben, a folyamat fentartandó egy lelkes járási bizottság által melyet állandóan táplál bölcs tanácssal, anyagi támogatással és éltető meleg szellemmel a vmegyei gazdasági egyesület.

Ennek kell képezni azokat a vidéki központokat, ahol a nagy és kis gazdák érdekeit tápláló gyökerek fakadnak és ha a kisgazda is feltalálja a gazdakörökben érdekeinek kielégítését és látja, hogy a csoportosítás érdekeinek felkarolásával jár, nemcsak előmozdítani fogja azok megalakítását, hanem működése is olyan lesz, amely

Most hát ágyat szépet, még ugyanis párnát, Két-három derekalyt, paplant avagy dunnát, Két-három lepedőt, negy avagy öt párnát, Ez mellé pedig igen szép ágytakaróját.

De még ez nem elég, még mást is szólhatok, Még menyaszonyunknak ládája is legyen, Kérem hát ezuttal azt is itt ne hagyjuk — Ha kívánják pedig, váltságát megadjuk.

— De jó is lenne ennyi mindenféle ingyen szert tenni! . . . — felelik a házhoz tartozók. — Nem volt könnyű mindent összeszerezni, nem is adjuk oda addig, míg váltságát nem látjuk! . . .

— Ha kívánják épen! . . . feleli a vőfély és elővesz a zsebéből egy krajczárt, megmutatja azt és azzal visszateszi a zsebe mélyére.

— Úgy hát! . . . — kacagják el magukat a leány szülei. De mi pénzt szeretnénk látni! . . . Igen a krajczár is pénz, de kevéske pénz az! . . .

A vőfély ekkor egy papirosba takargatott valamit ad oda a gazdának és ez nem lenne más mint fületlen gomb, krajczár, szóval értéktelen dolog.

Fermészetesen ezért sem adják ki a menyaszony hozományát, hát a vőfély elővesz az egy krajczárhoz még egyet és így lassan-lassan egy forintba való aprót is előszed és a végén kijelenti, hogy több pénze nincs! . . . Ha adják-adják a hozományt; ha nem, sok a lány . . . kevés a legény és ennyi pénzért majd szerez ő más menyaszonyt a vőlegénynek! . . . Ez hat és megkapja a vőfély a menyaszony hozományát.

Folyt. köv.

közgazdasági, humanitárius és szociális politikai irányban is megfogja hozni azokat az eredményeket amelyet hazánk érdekei is a legmelegebben megkívánnak.

Hogy e szervezkedést miként és milyen alapon véljük megoldhatónak legközelebbi cikkünkben fejtjük ki.

Bácsbodrog vármegye jegyzői egylet ügyei:

Egyletünk mult évi közgyűlése.

Vége

12. Borovánszky Gyula elhalálozása folytán megürült választmányi állásra a közgyűlés egyhangulag Szakácsy Sándor kucorai jegyzőt választja meg.

13. Az elnökség javasolja, hogy az 1907 évi országos jegyzői egylet közgyűlésére az elnökségen kívül két tag kiküldessék.

Kiküldetnek egyhangu határozattal: Szmiha Kálmán ököri jegyző és Kanyó Ödön bajsai segédjegyző.

14. Az egyesületi főjegyző előadja, hogy a jegyzői nyugdíjszabályzat elkészítése körül Kanyó Ödön tagtársunk odaadó, buzgó tevékenysége által az egylet teljes elismerését kiérdemelte, miért is javasolja, hogy nevezettnek ezen rendkívüli tevékenysége méltó jutalomban részesüljön.

A közgyűlés méltányolván Kanyó Ödönnek sikerdús tevékenységét, jegyzőkönyvi elismerése mellett egyhangu határozattal utasítja az elnököt, hogy nevezett részére jutalom czímen az egylet pénztárából százszáz koronát folyósítson.

A jegyzőkönyv hitelesítésével Wagner György újverbázi és Maar József militicsi jegyző megbíztak.

Közérdekű kérdések.

A községi jegyzők és segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról alkotott 1904. évi XI t. cz. akként rendelkezik, hogy a fizetés kiegészítés azon községeknél, ahol a községi pótdadó az utolsó 3 évi átlag szerint 20% alul marad, a község köteles foganatosítani, míg ott ahol ezt a százalékot meghaladja, az állam folyósítja.

Kérdés már most hogy miként alkalmazandó a törvény eme rendelkezése az oly községeknél ahol a törvény életbeléptetésének idejében a községi pótdadó % meghaladta a 20-at, később azonban az 1906. évtől kezdve új jövedelmi forrásai nyíltak melyek a pótdadó kivetését teljesen feleslegessé tették.

Valjon a törvény 4. szakaszában foglalt eme kitétel „Az egyszer megállapított állami hozzájárulási összeg csak az állás megszűnése esetén vonható el a községtől“ ezen esetben is nyer alkalmazást t. i. ha egyáltalán nincs pótdadó kivétel, avagy a törvény eme betűi akként értelmezendők, hogy a kiegészítés általában véve csak az állással szűnhetik meg, míg azon körülmény, hogy a fizetést az állam vagy község egészíti-e ki a községi pótdadó százalékától van függővé téve.

Tekintettel a kérdés közérdekű jellegére a vármegyei összes kartársakat kérem, miszerint véleményüket e lap hasábjain nyilvánítani sziveskedjenek.

Válasz:

A jelzett fizetési kiegészítésekre csak azon községek tarthatnak igényt, ahol a községi pótdadó 3 évi átlaga 20%-ot nem haladja meg. Ottan, ahol pótdadó kivétel a jövedelmek fokozása által nem szükséges, ezen fizetés kiegészítések — véleményünk szerint — igényelhetik mindaddig, ameddig a 3 évi átlag 20% alatt nem áll.

Miképen áll a bál?

(Egy öreg cynikus jegyzetei.)

Mulatunk, azaz inkább mulatni látszunk. Farsang van, tehát báloknak kell lenni, — bál van, tehát mulatni kell. Világos logika és szintiszta. Bár nem értem, hogy mert farsang van, miért kell bálokat rendezni. (Úgy szokás évszázadok óta — szól a felelet.) S ha már vannak bálok, azért mindjárt jól mulatunk-e? Mert úgy vélem, hogy ezekben a kérdésekben az ember kedve a fődolog. Ha kedve van, rendezzen bált és mulasson azon, ha nincs is farsang, ha pedig kedve nincs, ne rendezzen bált és ne mulasson azon — noha százszor is farsangot élünk.

A családnak imponáló feje, az apa, csekély s egyre csekélyebbé váló kivételekkel — morog és csődöt emleget, ha bálozásról van szó. A mama unja a sok mázskálást és strapát (magyarul van ugy-e?) de menni kell s mutogatni a lányt, a kérők és kérendők ritka tömegének.

A leány barátnőt figyeli s bosszankodik, ha azok jobban mulatnak vagy mutatósabb a ruhájuk, ellenben örül, ha őt irigylik. Halálra táncolja magát, a fodrokat letépik, az aljat letapossák s végül unottan kerül haza.

A fiatalember alaposan kiköltekezik s áll a „bámulók szigetén“, azaz pihen.

Szóval, amint látjuk, minden anyagi és lelki motivum a bálok mellett — nem szól, de azért bálozunk, mert divat, hogy minden leány férjhezmenetele előtt végigtouronzon néhány száz keringőt és ugráljon az örülten kellemes csárdásokra. S még vannak, kik beszélnek a bálok poeziséről, a lágyan zsongó cigányzene fülbemészásáról, a ruhákon megtört pislákoló villanyfényről stb. stb., de a port és bosszúságot, mit az ember nyel, a katzenjammeres másnapot, a lapult tárcát elfelejtik. Ezt művelik pedig a hírlapok báli tudósítói, ez a mult századi költész csapat.

Sok rossznak okozói az illúziók felkelésével és tovább plántálásával — tehát kiltandók a bálokról. Lesz-e akkor hire a bálnak?

Nyárspolgárisan besavanyított kedélynek fogják mondani az enyémet, hogy le merem írni a vádak a bál ellen. De valami igaz talán van azokban, ha elszórtan, vagy esetleg a sorok között is.

HIREK.

— **Elöléptetés.** Lederer Gusztáv, kulai kir. ítélő táblabíró, a VI-ik fizetési rangosztály 2. fokozatából az I-ső fokozatba előlépett.

— **Kinevezés.** Popovits István kulai adótárnok, a koronás arany-érdemkereszt tulajdonosa, kinek előléptetéséről csak nemrégiben emlékeztünk meg, ismét szép kiüntetésben részesült. A pénzügyminiszter az ipolysági m. kir. adóhivatalhoz I. osztályu adótárnokká nevezte ki. E kinevezéssel törzsfizetése 600 koronával emelkedett. Új hivatalának vezetését még ebben a hónapban átveszi.

— **Kinevezés.** Fodor Mihály pénzügyi titkár, zombori pénzügyigazgató helyettes, pénzügyi tanácsossá neveztetett ki.

— **Közgyűlés.** A kulai „Polgári Olvasó-Egylet“ a mult vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a tagoknak élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést Mezey Zsigmond kir. tanácsos, a kaszinó elnöke nyitotta meg, s a tisztviselők évi jelentéseinek meghallgatása, a zárszámadások elfogadása, illetőleg a fölmentvény megadása és a jövő évi költségvetés megállapítása után Schick Mátyás nyugalm. főszolgabíró korelnök vezetése mellett a tisztujítás következett. Ennek eredménye az lett, hogy az eddigi tisztviselők újra egyhangulag megválasztattak. Elnök: Mezey Zsigmond kir. tanácsos (most 19-edszer) alelnök: Dr. Ormay Kálmán járási és tb. megyei főorvos, pénztáros: Dr. Deák Béla ügyvéd, jegyző: Halász Mihály tanító, könyvtáros: Fuhrmann Lajos tanító, könyvtárbizottsági

elnök: Csajági Bernát tanító, bizottsági tagok, Radich Aladár szolgabíró és Bauman Antal tanító. Végül az egyleti szolgának mint eddig minden évben, az idén is 40 K fizetési pótlékot szavazott meg a közgyűlés.

— **Pártgyűlés.** A kulai függetlenségi 48-as párt a múlt vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a volt „Polgári Olvasóegylet” helyiségében a választó polgárok nagy érdeklődése mellett. Jelen volt mintegy 150 választó. A közgyűlésen Schlagetter Nándor eddigi pártelnök meghatározott szavakban bucsúzott el párthíveitől, mint-hogy Kuláról elköltözik, s javaslatára a párt elnökévé egyhangulag Dr. Ott Ferenc ügyvéd választotta meg. Az új elnök nagyszabású, eszmékben gazdag beszédben köszöntötte meg a beléje helyezett bizalmat és a függetlenségi 48-as párt céljait igen szép hasonlatokkal illusztrálva részletezte. Ezután a közgyűlés megejtette a tisztújítást, melynek eredménye a következő lett: társelnökké megválasztották: Dudás Fábrián mérnök és Dr. Göttche Frigyes ügyvéd; alelnökök lettek: Szántó Flórián, Horvát Mihály (pénzes) Fejes István, Knefely Nándor, Pollák Jakab, Bauer János, Milutinovits Boskó, Turner Mátyás és Lencz Vendel. Titkárrá Juhász István választotta meg. A választmány tagjai lettek: Bozzay Béla, Nagel Ede, Szőke István, Körmöczy Antal, Horváth János, Polch Simon, Csajági Bernát, Baumann Antal, Cséber János, Trebitcher Sándor, Lasser János, Fárbas István, Treuer József, ifj. Szukola Vince, Nagy János, Rigó János, Körmöczy József, Dudás Vincze, Schlahter Károly, Gáspár Ferenc, Horváth János, Juhász Péter, id. Fürstner Márton, Farkas József, Fürstner Ignác (Márton fia.) Dudás Lukács, Puhálák Gáspár, Puhálák Mátyás, Kányó József földbírók, ifj. Juhász János, Juhász Rafael, Vigh Péter, Vigh András, Derkovits Ferenc, Szakácsy Árpád és Váradi Gyula. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy megalakítja a függetlenségi pártkört, melynek megfelelő helyiséget fog bérelni és a kör alapszabályainak kidolgozása végett, dr. Ott Ferenc, dr. Göttche Frigyes, Csajági Bernát, Cséber János, Baumann Antal és Juhász István urakból álló bizottságot küldött ki. A közgyűlés táviratilag üdvözölte Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert, Fernbach Károly főispánt és Dr. Baloghy Ernő választókerületünk országgyűlési képviselőjét.

— **Meghívó.** A Kulai Kath. Munkásegylet f. hó 22-én kedden este, saját könyvtára javára a Spiller-féle vendéglőben jótékony-célú táncmulatságot rendez, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj: páronként 60 fill. Kezdeté este 7/8 órakor. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadjunk és a helyilapban nyugtázzunk.

— **Értesítés.** A Kulai Iparos Dalárda farsangi bohócestélyt nem tart az idén, hanem tebr. 2-án felolvasással egybekötött dalestélyt rendez, melyre az előkészületek már javában folynak.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy elintézése indokából folyó évi január hó 22-én s a szükségképpen a következő napon mindenkor reggeli 9 órakor Zomborban a vármegyház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **A bácskai rendőrfelügyelők** e hó 26-án szabadkán a „Bárány” vendéglőben értekezletet tartanak, melynek tárgya: anyagi helyzetük javítása és vegyes ruházati cikkek megváltoztatása.

— **Gräff Nikáz az iparosok érdekében.** Gräff Nikáz B. B. vm. tanfelügyelő fontos előterjesztést tett a közoktatásügyi miniszteriumhoz. Tapasztalata szerint ugyanis az iparos tanoncok nagyobb része analfabéta. Szükségesnek tartaná tehát, hogy az ipartörvény revíziója alkalmával törvénybe iktatnák, hogy ezentul csak legalább 6 elemi osztályt végzett tanulók vétethessenek fel iparos tanoncoknak. A miniszter leiratban értesítette a tanfelügyelőt, hogy javaslatát a törvény revíziójánál okvetlenül figyelembe veendő.

— **Meghívó.** A „Bácsalmási Casinó Egy-let” Bácsalmáson, 1907. évi január 26-án A „Nemzeti-szálloda” termeiben saját alapja javára táncestélyt rendez, melyre uraságot és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-jegy: Személyegy 2 K, Családjegy 5 K. Kezdeté este fél 9 órakor. Jegyek előre válthatók Scherk Zoltán és Fiedler József urak üzletében.

— **Felhívás** a középbácska iparos segédeihez. Iparos segédek, tetsvérek, szak-és elvtársak! Az új- és óverbácsi iparos-segédek egyesülete tudomásul adja hogy Verbászon f. é. április 15-től május 1-ig általános ipar-kiállítás szándékozik rendezni, amelyen minden létező ipar és szakma képviselve leend. Megjegyeztetik azonban, hogy ezen kiállításon csakis iparossegédek által készített munkák állíttatnak ki. A választandó Jury által a kiállított munkák készítői között a legversenyképesebb darabokért a következő négy díj kerül kiosztásra, és pedig: I. díj: 200 K, és arany érem. II. díj: 150 K. III. díj: 100 K. IV. díj: 50 K, Azonkívül: 2 drb. ezüst érem, 5 drb. bronz érem és 10 drb. elismerő oklevél. Azon iparossegédek, kik anyagi viszonyok miatt a kiállításon való részvételben hátráltatva vannak, a rendezőség által támogattnak annyiban, hogy a kiállítani szándékolt munkához az anyag rendelkezésükre bocsátatik. Felhívtnak tehát mindazon iparossegédek, kik ezen kiállításon cselekvőleg részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat legkésőbb f. é. február 1-ig Berger Alajos úrnál, mint az új- és óverbácsi iparossegédek egyesületi titkárnál jelentésük be és pedig személyes tudakozások az említett egyesület helyiségében (Schneider Pál-féle vendéglő) Ujverbászon minden szerdán esti 7—9 és minden vasárnap d. e. 9—11 óráig. Írásbeli tudakozások címzendők: Berger Alajos, mint az új- és óverbácsi iparos-segédek egyesület titkárnak. Ujverbász, 1907 január hó. A rendezőség.

— **A Cservenkán megjelenő „Südbacskauer Zeitung” szerkesztőjét, Welker Adámot** — mint hiteles forrásból értesülünk — a cservenkai kaszinóból, lapjával együtt, egyhangúan kigolyózták.

— **A topolyaiak porgáriskolát kérnek.** Topolya község a napokban küldöttséget meneszt gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszterhez, amely arra kéri a minisztert, hogy Topolyán polgári iskolát állítson fel. A küldöttséget dr. Baloghy Ernő országgyűlési képviselő vezeti a miniszterhez.

— **A gazda és a munkás.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter falragaszokon figyelemztetést intézett a munkásokhoz, hogy idejében kössék meg az aratási szerződéseket, mert különben nagy károkat fognak szenvedni. A miniszter azzal végzi figyelemztetését, hogy a munkásnak és gazdának meg kell egymást érteniök.

— **Megyebizottsági tagválasztás Szent-fülöpön.** A legutóbb megtartott megyebizottsági tagválasztás alkalmával megyebizottsági taggá Késmárky Géza községi jegyző választotta meg és pedig 105 leadott szavazat közül 103 szavazattal.

— **Meghívó.** A bácskeresztúri Ipartestület folyó évi január hó 26-án Hardy István helyiségében táncmulatságot rendez, melyre t. címet és b. családját ezennel tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj: személyenként 40 f, család-jegy 60 f. Kezdeté este 7 órakor.

— **Adózók figyelmébe.** Minthogy az ingatlanokon jelzálogilag biztosított kamattartozások az általános pótdó kivetésénél figyelembe vétetnek, mindazok, akik a kedvezményt igénybe akarják venni, ez uton is figyelemztetnek, hogy kamattartozásukat e hó 31-ig jelentsék be.

— **Gépirással kitöltött postautalványok** elfogadása. A kereskedelemügyi miniszter rendeletben tudatta a postahivatalokkal, hogy gépirással kiállított postautalványokat — akár belföldre, akár a külföldre szóljanak azok — akadálytalanul el kell fogadni. Az ilyen utalványok felvételénél is gondot kell fordítani a postahivataloknak arra, hogy azok egyébként szabályszerűen

legyenek kiállítva és főleg az összeg bejegyzésére szolgáló rovatokban esetleg üresen maradó helyek erős tollvonással ki legyenek töltve.

— **Szent-István napján tilos a vásártartás.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, a melyben a felmerült kétségek eloszlatása végett tudatja, hogy Szent-István napján sem országos, sem hetivásárok nem tarthatók, még akkor sem, ha Szent-István napja vasárnapra esnek.

— **Az adókvetés reformja.** A kereskedelemügyi miniszter a m. év végén kiadott rendeletében, az iparosok és kereskedők érdekeit tartva szem előtt, elrendelte, hogy ezentul az adókvető bizottságok fele az ipari és kereskedelmi kamarák javaslata alapján — iparosokból és kereskedőkből — küldessék ki. Így azután megszűnik majd az a gyakran tapasztalható méltánytalanság, mi a kereskedők- és iparosokra kirótt adó megállapításában nyilvánult.

— **Szerencsétlenség a baja—zombor—**újvidéki vasúton. Folyó hó 10-én halálos végű szerencsétlenség történt a baja-újvidéki vasúton. Mikor a vonat beérkezett az újvidéki állomásra, meglepetést keltett, hogy Mikla István kalauz nem érkezett meg a vonattal. Megállapították, hogy a futaki állomáson még teljesítette szolgálatát. Az újvidéki főnökség azután kérdest intézett a Chottek pusztai állomáshoz, a honan rögtön kimentek a pályatest megvizsgálására. Meg is találták a szerencsétlen kalauzt a vasuti sínek mellett holtan. Halálát a fején látható hatalmas ütés okozta. Valószínű, hogy a régi, kifelé nyíló, folyósótlan kupék egyikének feljáromjáról lecsúszott s fejel neki esett valamelyik sürgönyoszlopnak. A szerencsétlen kalauz csak pár nap előtt kezdte meg kalauzi szolgálatát.

— **Haldokló bankok.** Azok az államjegyek, amelyek még forgalomban vannak, ebben az évben teljesen érvényüket veszítik. Ugyanis az 5 forintos és 50 forintos államjegyekkel 1907. aug. 31-ig kell bemutatni az Osztrák-Magyar Bank budapesti vagy bécsi főintézeténél, vagy a bank fiók-jainál, ahol az államjegyek helyett megfelelő összegű K. értékű bankjegyet szolgáltatnak ki. Aki tehát 1907. aug. 31-ig az 5 forintos és 50 forintos állami bankjegyek be nem cseréli bankjegyekre, az elveszti pénzét, mert az említett államjegyek 1907 szept. 1-én már érvénytelenekké válnak és ezentul még kérvényezni sem lehet, mert az ilyen kérvényeket a pénzügyi kormányzat nem veheti többé figyelembe.

— **A végzetes sürgöny.** Egy szabadkai kereskedő eljegyzett egy szentesi uri leányt. Hogy a jeggyűrűt a menyasszony részére megrendelhesse, a következő sürgönyt menesztett Szentesre. „A jeggyűrű mértékét sürgönyileg kérem.” Néhány óra reá a völegény sürgönyileg kap 200 koronát és másnapra egy expresslevelet azzal a tartalommal, hogy a 200 koronát tartisa meg, a menyasszony pedig nem reflektál többé a völegény szerelmére. A völegény az érthetetlen dolog kipuhatólása végett Szentesre utazott és mindjárt kitűnt a sürgöny hivatalnál, hogy a sürgönyt tévesen adták le, a mennyiben a mérték szó mellől az „m” betű kimaradt és a sürgöny tartalma így hangzott, hogy „A jeggyűrű értékét sürgönyileg kérem”

— **Kétségbeejtő számok.** A múlt 1906. év január 1-től szept. 30-ig 197,510 magyar honos vándorolt ki, hogy új hazát keresse, a messze idegenben. Valóban mélyen elszomorító tény, valóságos országos csapás, mely annál kétségbeejtőbb, mivel az egyre emelkedő kivándorlás megakadályozására, csökkentésére még mindig késik, távol messzeségben van a gyógyszer. Itt a legfőbb ideje, hogy a panaszok, tanácskozások és szóbeszéd eredménytelenségét a komoly tett és cselekvés sikere váltsa fel!

— **Megnémult a jégen.** Szegedről írják: Párját ritkító baleset érte Kocsis Jenő szegedi kereskedő-segédet. Kocsis, a ki szenvedélyesen híve a jég sportnak, a rókusi tón korcsolyázott. A simitatlan pályán azonban megcsúszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy

eszméletét elvesztette. Kocsist rögtön orvosi ápolás alá vették s hamarosan magához is tért, de beszédképességét elvesztette. Az orvosok azt mondják, hogy a fiatal ember az ijedségtől némult meg.

— **Szeged az egyetemért.** Szeged város tanácsa pártját ritkító javaslattal lépett a város közgyűlése elé. A javaslat nem mond egyebet, mint azt, hogy Szeged város törvényhatósága a maga költségén felépíti a harmadik egyetemet, létesíti annak jogi, bölcsészeti és orvostudományi fakultását, összes kórházait, kísérleti intézeteit, odaadja az egyetem számára az ország egyik legnagyobb könyvtárát, valamint a szükséges természetrajzi és régiségtani gyűjteményeket. Az államra ennek folytán nem hárulna beruházási költség, csak épen az egyetem évi fenntartásának költsége. A javaslat értelmében a közgyűlés átiratilag fogja megkeresni Arad, Bácsbodrog-, Csanád-, Csongrád-, Jásznagykunszolnok-, és Torontál megyéket valamint Arad, Baja, Hódmezővásárhely, Pancsova, Szabadka, Ujvidék, és Zombor városok törvényhatóságait, hogy Szegednek az egyetem elnyerése iránt való mozgalmát segítsék elő és a város emlékiratát átadó küldötséghez csatlakozzanak.

— **Hányféle a csók.** Hogy a csóknak hányféle változata van, fogalmat nyújthat erről a következő érdekes lista. A csók lehet: hideg, meleg, fagyos, égő, jeges; lángható, hűvös, langyos, szerelmenteljes, közönytől illatos, zamatos, balzamos, szenvedélyes, részvetlen, boldogító, hosszú, lágy, lehűtő, mohó, mámorító, hízogó, csábító, örömteljes, ájtatos, szívélyes, üde, fájdalmas, félig szelíd, bolond, isteni, csöndes, hangos, gyöngéd, lopott, bűnös, ravasz, átkos, égi, emesztő, sejtelmes, izzó, forró, perzselő, ideges, lelketlen, kábító, futólagos, fölületes, aggodalmas, gyötrelmes, remegő, viharos, gyors, hűtlen, józan, sivar, lázas, búcsú, kimos, édes, testvéri s végül júdás-csók.

Bucsu-szó.

Szatmárra való elköltözésünk alkalmából, barátainknak és ismerőseinknek kiktől személyesen el nem bucsuzhattunk ez uton mondunk:

Isten hozzadot!

Kulán, 1907. január 14.

Schlagetter Bálint
és neje.

Szerk. üzenetek.

Sz. V. Szabadka. Jönni fog a jövő számban. Nekünk nem annyira aktuális, mint Önnek.

B. J. Bpest. „Az Öllő” megjött. A jövő számban megemlékezünk róla. Csak előre!

Gabona árak: Budapesten:

Buza	—	7.46
Zab	—	7.39
Tengeri	—	5.12

Kulán:

Buza	—	6.60
Zab	—	6.60
Tengeri	—	4.20

Pályázat.

Községemben leköszönés illetve más állásra történt megválasztás folytán **egy községi irtóki állás** üresedésbe jött. Pályázni óhajtottól megkívánom, hogy nálam vagy személyesen vagy levélileg jelentkezzenek.

Szépliget, 1907. január 12.

1-3

Benyács Simon
jegyző

Ujverbász községe

Ad 126 sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Ujverbász községében lemondás folytán üresedésbe jött **egy gyalogrendőri** állás melynek javadalmazása évi 600 K törzsfizetés, 60 K nyugdíj-járuléki átalány, teljes ruházat és felszerelésből áll; felhívtnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt és nyelvismereteit is igazoló pályázati kérvényüket **f. évi január hó 31-ig** alulírt előjárásnál nyújtsák be.

Ujverbász, 1907. január 10.

Wagner György
jegyző

Hegel Jakob
bíró

Kuia község előljárásiától.

322 sz. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Kula nagyközségben lemondás és létszám emelés folytán megüresedett és utólagos havi részletekben fizetendő 600 K fizetés, 70 K lakbér és 60 K ruhaátalánnyal javadalmazott **2 gyalogrendőri** állásra ezzel pályázatot hirdetünk. A rendőrségi felszerelést a község szolgáltatja. Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy okmányaikkal felszerelt kérvényüket ezen község előljárásiától **1907. évi február 10-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem vesszük.

Kula, 1907. évi január 14

Manhold Pál
h. jegyző

Zimmerman Miklós
1-3 al bíró

Ujverbász községe.

224 sz. 1907.

Árverési hirdetmény.

Ujverbász község tulajdonához tartozó kenderáztató, mellette levő réttel s a szükséges mennyiségű sülyesztő téglák, 1907—909 évekre **f. é. január 23-án d. e. 9 órakor** a község házában nyilvános árverésen legtöbbet ígérőknek bérbe adatik. Kikiáltási ár 400 K. Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

Ujverbász, 1907. január 16.

Az előljárásiától.

Manhold Kálmán, Kula

Bácsme gyének a Telecska magaslatán fekvő Rácz György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres **zöldoltvány**.
2. **Amerikai és európai** sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. **Alma, körbarack és kajszinfák** 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. **Gleditsia** élősvény, valamint az élősvények királya.

Maclura Aurentiaca

élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér

2

Manhold Kálmán, nagybérő.

Köszén-

és vágott-fa-eladás,

nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva 100 kilogrammként:

Salgótarjáni	3.20 K
Vörösvári	3.— K
Bükfa, vágott	2.80 K
Cserfa I-rendű	3.— K
I-rendű bükkfaszén	7.— K

Nagybani vételnél külön árjegyzék.

A n. é. közönség b. rendelkezését kéri

tisztelettel

Czeisel Gyula, Kula

1-3

Megbízható ügynökök és viszont-eladók kerestetnek Bácsbodrog vármegye ö s s z e s községeiben.

Ajánlatok címszavak a „Hungaria” műtrágya-, kén- és vegyi-ipar részvény-társasághoz, Budapest, V. Fürdő-utca 8. szám.

A legjobb magvakat

A legnemesebb fákat

A legszebb virágokat

A legdivatosabb csokrok és kossorúkat

friss élővirágokból

a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító mag- és virágkereskedése
= **Temesvározt.** =

Nagy képletes főárjegyzék ingyen 4-6

Marha-só újdonság!

5 és 10 kilós sajtolt kövekben (briket) állandóan nagy készlet raktáron, kilója 14 fillér, ismét-eladóknak árkedvezmény.

Schröder A. só-árudája

10-12

a kir. bírósággal szemben Kulán

Divatos női felöltők és szőrme boák
előre haladott idény miatt, melyen lesszállított árban (a bessersési áron alul is) eladom.

KARDOS J., kereskedő KULA

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán